

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 vin., za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošlji upravništvu „Rodoljuba“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste 16 vin. če se enkrat tiska; 24 vin. če se 2krat, in 30 vin. če se 3krat ali večkrat tiska.

Pisma izvolijo naj se frankirati. Rokopisi se ne vračajo.

9. štev.

V Ljubljani, dne 7. maja 1903.

XIII. leto.

Škofov dolg.

Ljubljanski škof ima v rednih razmerah prav lepe dohodke in če denarja ne meče proč, izhaja lahko prav prijetno. Ti dohodki znašajo kakih 56.000 K na leto. 56.000 K — to niso mačje solze.

Toda sedanji ljubljanski škof je korenito zavozil in ker mu je sedaj vlada še dovolila, najeti posojila 400.000 K, smo v opravičenem strahu, da bodo ljubljanski škofje dolgo let v velikih denarnih stiskah in da bodo morali iz prebivalstva izprešati velike svote, če bodo hoteli svojemu stanju primerno živeti.

Vsled škofove neprevidnosti so se dohodki iz gornjegrajskega posestva že itak znatno skrčili. Ko si je namreč škof vtepel v glavo, da mora imeti zavode v Št. Vidu in prevdaril, kako dobi potrebnega denarja za zgradbo, uredbo in vzdržavanje zavodov. Računal je morda, da nabere kaj izdatno prispevkov med prebivalstvom, ali ta račun se ni obnesel. Dandanes je tako težko za denar, da se ljudje kmalu naveličajo darovati vedno in vedno za tako nepotrebno napravo, kakor so škofovi zavodi. Tudi lov na testamente se ni obnesel, ker so ljudje postali precej nezaupni in tako je moral škof veliko večino vsega za stavbo potrebnega denarja sam založiti, oziroma plačati. Znano je, kako nespretno si je v ti stvari pomagal in kako grdo ga je oskubil tisti laški Žid, kateremu je škof prodal svoj les iz gornjegrajskih gozdov. Škof je pri ti kupčiji silno oškodovan in so se vsled te kupčije njegovi redni dohodki znatno skrčili. Od strokovnjakov v gozdarstvu in natančnih poznavalcev gornjegrajskih razmer vemo, da bo gornjegrajsko posestvo kakih 20 do 30 let neslo za dobro tretjino manj, kakor je neslo do sedaj.

Sedaj pa še ta dolg, ki ga mora obrestovati in plačevati škof iz dohodkov, ki so mu še ostali. Obrestovati bo moral škof svoj dolg vsaj po 4 $\frac{1}{2}$ %. Če obresti znašajo lepo svoto. Povrh pa bo moral še kapital odplačevati tako, da bo povrnjen v 60 letih. Škof bo moral za 4 $\frac{1}{2}$ % obresti in na odplačilo glavniice odšteti vsako leto 19.368 K 80 h. Ker so se, kakor rečeno škofovi dohodki vsled omejenih kupčij znatno skrčili, ker ima dalje še precej drugega dolga, ki ni vključen, ki pa ga je moral narediti, da je mogel zidati zavode v Št. Vidu, je očitno, da pride škof v velike denarne stiske in da z dohodki, ki mu ostanejo, ne bo mogel izhajati, tudi

če bi ga vzdržavanje njegovih nepotrebnih zavodov ničesar ne veljalo.

Zato pa se nam vidi jako nerazumno in malo prevdarjeno, da je vlada dovolila škofu obremeniti gornjegrajsko graščino. Dežela je preveč revna, prebivalstvo živi v preslabih gospodarskih razmerah, da bi moglo poleg itak ogromnih stroškov za cerkev tudi še škofa živeti. In škof bo prisiljen iz prebivalstva dobivati sredstev zase in za svoje naprave, ali pa bo država primorana mu dati kake nove dohodke ali subvencionirati njegove zavode.

V tem, da se je škofu dovolilo najeti posojila 400.000 K, tiči pa tudi velika krivica za naslednike sedanjega škofa. Anton Bonaventura ne bo 60 let škof v Ljubljani, ne bo toliko časa škof, da bo to posojilo plačano. Večji del tega dolga bo zapustil svojim naslednikom, njegovi nasledniki — in teh bo tekom 60 let že nekaj — bodo morali vsako leto 19.368 K 80 h plačati na račun tega dolga. Celih 60 let ne bodo ljubljanski škofje mogli uživati tistih dohodkov, kakor jim gredo, celih 60 let bodo nosili težko breme in — če ne bodo izhajali — nalagali bodo prebivalstvu svoje posebne davke in naklade.

Da vlada tega ni premislila, je obžalovanja vredno. Dolžnost vlade je bilo čuvati korist ljubljanskih škofov in obtarovati prebivalstvo novih bremen, a s tem, da je vlada škofu dovolila napraviti kar 400.000 kron dolga, se je hudo pregrešila proti svoji dolžnosti in proti javnim interesom.

Italija in Avstrija.

Odkar so se zamotale razmere na Balkanu, piha v italijanskih političnih krogih, in to tudi v oficialnih, čimdalje ostrejša sapa proti Avstriji. Dolži se tudi črnogorskega kneza, tasta italijanskega kralja, da neti protiavstrijsko mnenje, ker mu je Avstrija zoperna. V istini pa so temu vzrok italijanske aspiracije na albansko primorje. Italija namreč računa, ako ji izpodleti v Albaniji, zahtevala bo od Avstrije za odškodnino južno Tirolsko, takozvani Trentin. Morskega nabrežja v Albaniji namreč ne sme Avstrija niti za pet prepustiti, ker bi bila sicer od morja ločena in s tem tudi izključena iz gospodarskega svetovnega prometa. To ve seveda prav dobro tudi Italija in ravno zato se na vse načine trudi, da si izposluje od odločujočih velesil nekako zgodovinsko pravico do albanskih morskih bregov. Sicer bi ta svet ne imel za Italijo tolike važnosti, dokler nima sveta na Balkanu sploh. Toda za samo nabrežje ji tudi ni toliko, temuč potrebuje le ta svet, oziroma

potrjeno pravico do njega za zamenjavo napram Avstriji. Značilno je, da italijanska iredenta posega vedno le po Avstriji. Saj so kraji kakor francoska Nizza in Korsika, angleška Malta, švicarski Veltlin itd., kraji, do katerih bi imela Italija, ako se že sklicuje na zgodovino, mnogo več prava, kakor na tirolski Trentin in naše Primorje. Zakaj pa tam ne povdarja Italija svojih pravic? Ker je bila Avstrija tista država, ki je Italijanom še vedno odnehala, jim popuščala kos za kosom svojega ozemlja, ako se je le vztrajno zahtevalo. A zahtevati s tako prepričevalno pravico pa zna malokdo tako kakor Italijani.

Proti nadškofu Kohnu.

Že cele tedne straši vso javnost takozvana »Rectus«-afeta, v kateri se tako osvetljuje vsemogočnost cerkve v klerikalni državi, kakršna je Avstrija. V zadnji seji državnega zbora je prišla ta afeta v javno razpravo.

Sprožil je zadevo poslanec dr. Stransky, ki je navedel marsikaj značilnega iz kraljestva nadškofa dr. Kohna. Ta Kristusov apostelj ne pozna lepše zabave, kakor se tožariti z malimi posestniki in s svojim podrejenim duhovništvom. V svoji brezmeri skoposti in brezsrčnosti je dal v najem celo listje, gobe in jagode v svojih gozdovih. Svoje podrejene duhovnike preganja in šikanira na vse načine, posebno ako so češki rodoljubi. O njegovi maščevalnosti najbolj priča njegovo samovoljno postopanje zoper duhovnika Očaška in Hoferja. Interpelant je zahteval, naj vlada ta slučaj strogo preišče ter izroči akte državnemu pravdnikstvu, da začne nadškofa kazensko zasledovati.

Vladni zastopnik, sekejski načelnik dr. Neubauer je priznal, da je način, kako je prišel nadškof do brzojavnega rokopisa, kazniv za uradnika ter se bo postopalo proti istemu zaradi kršitve uradne dolžnosti.

Posl. duhovnik dr. Scheicher je razpravljal o nevolji duhovništva pod nadškofom dr. Kohnom. Duhovniki so pretrpeli že veliko krivic. »Ako bi Izveličar prišel zopet na svet, bi bilo prvo, kar bi storil, da bi zgrabil vrv ter izgnal iz cerkve marsikoga, ki ne spada v njo.« Da si je upal nadškof po nedolžnem zapreti kaplana Očaška, to dokazuje, da je v olomuški nadškofiji pravica že davno šla spat. Državni zbor mora ta slučaj obsoditi. »Obžalujemo, kar se je zgodilo ter izrekamo nad nadškofom svojo obsodbo.«

Posl. Schuhmeier je navajal razne tožbe, ki jih je že imel dr. Kohn. Enkrat je bil obsojen na 90 K sodnih stroškov ter se je pustil ru-

biti. Plačal je šele potem, ko je prišla sodna komisija na njegovo posestvo. Nadškof je celo odpovedal plačati 816 K cerkvenega prispevka, dasi ima 1.600.000 K letnih dohodkov. Posl. Eldersch: »Umazanec!« — Posl. Iro: »Morebiti mora zdrževati mnogo otrok.« — Posl. Schalk: »Mnogobrojno družino!« — Posl. Schuhmaier: »Officialno se o tem nič ne ve. Mož, ki zna tako varčevati, kakor nadškof, ni ravno natančen s svojimi državljanskimi dolžnostmi. Dohodnino je tako smešno malo napovedal, da mu je davčna oblast vrnila napovedno polo z opazko, naj resnično napove. Vkljub svojem bogastvu pa je tako brezsrčen, da pusti celo starčke in matere-dojilke zapreti, ako jih zasači v svojih gozdovih pri pobiranju dražja.« Govornik je zaključil svoja izvajanja z zahtevo: Ločitev cerkve od države.

Napad v Solunju.

Sedaj šele se je izvedelo, zakaj so dohajala o atentatu v Solunju tako nejasna poročila. Brzobjav je bil razdejan. Razun otomanske banke je bila razdjana tudi nasprotna metilinska banka, nadalje klub tujcev, kjer je bil ravno ta čas tudi nemški konzul, ki je ranjen, nadalje mestni restavrant in še nad 40 drugih poslopij. Orožniki in policaji so preganjali napadalce ter se je razvil po celem mestu boj. Puške so pokale do polnoči. Seveda je vsaka trgovina in vsak promet ustavljen. Tudi na turško glavno pošto se je izvršil napad, ki pa ni napravil dosti škode. V nemškem klubu so bile tri osebe ranjene, ena pa ubita. Na nemško šolo se je streljalo z bombami. — Avstrijska eskadra v Smirni je dobila ukaz, odpluti v Solunj. Ladje »Habsburg«, »Wien« in »Magnet« so že dospеле v Solunj pod poveljstvom kontreadmirala Kneisslerja. Istotako ladja »Budapest«. Ruski poslanik je izročil sultanu nekaj ultimatum, v katerem se grozi, da bo Avstrija izkrcala svojo mornarico v Solunju ter zasedla »Novi bazar«. Množica v Solunju je baje linčala nekatere napadalce z dinamitom. Po drugih virih so uprizorili Turki strašno klanje med Bolgari, več sto oseb je mrtvih. — Albanci v Ištipu so izdali po celi deželi sledečo proklamacijo: »Čujte vsa mesta in vsi kraji! Ljudski sklep pravi, da morate biti vsi pripravljeni na vojsko. Ko bodo izklicatelji se drugič oglasili, prihitite vsi od 17. do 70. leta skupaj. Vsi pridite pod zastave, ki so že pripravljene. Vsaka krvna osveta med vami se tedaj odpusti. Vseh 7 kraljev (velesile) se je združilo proti nam, toda mi nočemo ničesar o njih vedeti, četudi bi jih

Schwab, ki je bil še slabši. Delali so po svoji volji, naročali blago in prodajali po svoje. Fakture sem pač včasih gledal, pa nisem nič zastopil. Na vprašanje predsednika, zakaj niso napovedali konkurza, ko so videli, da so popolnoma v dolgih, je odgovoril: »Ko pa ne vemo, kaj je to.«

Brodeje je izpovedal: »Zdi se mi, da sem načelnikov namestnik. Žičkar so rekli, da ne bo nič hudega. Ko je Seliškar račune napravil, smo zvedeli, da smo »pri zlehtnem«. Na vprašanje, ali ni poznal svoje odgovornosti, je odgovoril: »Kako bom odgovoren, ko se pa nič ne spoznam v take reči!«

Blagajnik Jesenič je povedal, da ni nikoli videl ključev od blagajne niti denarja. Na vprašanje drž. pravdnika, kdo je pravzaprav kmetijsko zadrugo potreboval, je odgovoril: »Mi kmetje že ne!« Na račune se nič ne spozna, ne ve, kaj je bilanca, konkurz itd. Zaključil je: »Vsega tega nam je duhovščina kriva. Žičkar nas nikoli niso vprašali.«

Jos. Gornjaka vpraša državni pravdnik: »Kako ste izpolnili svojo odgovornost kot odbornik?« — »Nič nisem vedel; ko vsega nič več ni bilo, sem od drugih zvedel.« — »Ali veste, kaj je bilanca?« — »Nič, nič ne vem o vsem tem.«

Odbornik Jernej Jevnišek: »Kako ste skrbeli kot odbornik?« — »Kako bom skrbel, ko sem pa tako daleč proč. Žičkar je kriv, da smo društvo naredili, ki ga nismo nič potrebovali. Jaz sem rajše drugje kupoval, kjer je bilo cenejše in bolj pošteno.«

Matija Stimulak, mali zakrknjen možiček, se je delal zelo hudega, se hudoval nad Žičkarjem in konzumom, češ, da do poloma sploh ni vedel, da je pri konzumu, a bil je celo načelnik nadzorstva. Kdo ga je volil, kdaj in zakaj, o vsem tem nič ne ve. Tudi podpisal ni nikoli nič, njegove podpise so ponarejali.

Namestnik nadzorstva, Matija Krančan, istotako nič ne ve ter ni bil nikoli zraven.

Revizor Seliškar se zviija na vse načine ter govori le, da je bilanco »popravil«. V sumljivo zadrego pride, ko ga vpraša drž. pravdnik, ali ni služil pri 7. topničarskem polku v Ljubljani.

Zaslišanih je bilo več prič, ki so isto potrdile, kakor obtoženci. Revizor posojilnic, Fr. Jošt, je bil zaslišan kot strokovnjak glede vitanjske posojilnice ter izjavil, da za posojilnico ni nevarnosti, ker ima rezervnega zaklada.

Seliškarjev zagovornik doktor Schweitzer je predlagal, naj se zaslišijo izvedenci, ali ni bil Seliškar pravzaprav primoran, napraviti napačno bilanco. Predlog se odkloni, češ, da zato, kaj je pošteno in kaj nepošteno, ni izvedencev.

Drž. pravdnik pl. Kočevar je v svoji obtožnici primerjal Seliškarko ključavničarju, ki napravi tatu vetrihe, četudi ve, da jih bo rabil za krasti.

Zatožene kmete je zagovarjal dr. Brenčič, ki je poudarjal, da ima zadružništvo blag namen, da pa je bilo neodpustno, da je ustanovitelj zapustil nevedne kmete pri konzumu brez voditelja. Dr. Schweitzer je svojega Seliškarko prav klaverno pral. Na to se je izrekla obsodba, in sicer je obsojenih 5 na 1 teden, 2 na 5 dni, poslovodja pa na 14 dni. Kmetje so bili skrajno ogorčeni ter preklinjali svoje zapeljivce.

Ne da se tajiti, da so v Vitanju potrebni slovenske trgovine, ker je trg ves ponemčen, a zato je potrebno poštene konkurence, podjetnega narodnega trgovca. Duhovniki pa so s ponesrečenim konzumom zbudili skrajno nezaupnost ter slovenski stvari grozno škodovali.

Domače in razne novice.

— **Z ozirom na notico „Župnik Franc Hoenigman pri delu“** v 7. št. „Rodoljuba“ se nam piše: Ni res, da sem grozil, da bom skušal rabiti najskrajnejša sredstva, ugonobiti tako hišo in gostilno, kjer se bere „Slovenski Narod“, res pa je, da tega ne grozim. Tudi ni res, da v našem župnišču vodi uradni posel tajnik v ženskem krilu. — Kropa, dne 8. aprila 1903. — Fran Hoenigman, župnik. — Zakaj pa župnik tega kilačnega popravka ni poslal „Slov. Narodu“, iz katerega smo mi dotično notico posneli?

— **Odvetnik dr. Brejc** se preseli — kakor je razvidno iz uradnega razglasa odvetniške zbornice — v Celovec. S tem je končan tih, a zato vendar hud boj, ki se je že dolgo časa vršil v klerikalni stranki. Brejc je visoko letal, ali dasi je imel v klerikalni stranki zvestih prijateljev, le ni mogel doseči svojega cilja. Brejcu je bil na potu Šusteršič — Šusteršiču pa Brejc, drag družega nista nikdar marala, četudi nista tega svetu kazala. Šusteršič ni Brejca nikdar pustil do korita, nego povsod protežiral Schweitzerja, ki hodi za njim brez-pogojno, čez drn in strn. Tako je bil Brejc navezan na klijentelo, ki si jo je sam pridobil in klerikalna klijentela ni dosti prida. Šusteršičeva frakcija bi se bila Brejca že davno rada odkrižala in ga je nagovarjala, naj se preseli v Radovljico ali v Celovec. Brejc se dolgo ni mogel odločiti. Slovenec je pač vsak najraje v Ljubljani, tudi klerikalni Slovenec, čeprav ta v socialnem oziru nima v Ljubljani nič prijetnega, ker v narodno-napredno družbo ne more, primerne klerikalne družbe pa nima. Končno se je Brejc vendar odločil in prepusti bojišče Šusteršiču in Schweitzerju, sam pa pojde sreče iskat v Celovec. Da bo v Celovcu v političnem oziru delal združbe, to se ob sebi razume in se kmalu pokaže.

— **Iz občine Jurjevica pri Ribnici** se nam piše: Iz »poslanega« v »Slovenskem Narodu št. 94« smo zvedeli, da imamo že zbranega župana gosp. Drobnič. — Gosp. Drobnič je sicer vse časti vreden mož in se nam ne zdi prav nič čudno, da se je naveličal trobiti v Brešarjev rog in bi ga mi čisto radi sprejeli za župana, če bi hotel ter bil naš občan. Povdarjati pa moramo, da imamo tudi pri nas, hvala Bogu še nekaj takih mož, kateri zaslужijo županski stol. Imamo pa, žalibog, tudi take, katerim županske časti toliko pristojajo, kakor Jakliču deželnozborski mandat. Županovali pa bi ravno ti posebno radi in tudi Brešarju so ti najbolj po volji. Vam, g. Brešar, se najsrčneje zahvaljujemo za preveliko skrb, katero nam izkazuje, še bolj pa za prijaznost, da ste zapustili Ribnico in šli v Sodražico osrečevati ljudi, da bo vsaj vsa ribniška dolina videla in spoznala, s katero vnemo skrbite za razdiranje miru v družinah v celi občini. Uverjeni pa bodite, g. Brešar, da Brežanom ravno tako gotovo ne bo nikdar županoval tisti, katerega boste Vi za to določili, kakor gotovo Vi ne boste nikdar sodraški župnik.

— **Župnik Perinčič — žrtev celibata.** »Soča« piše: Kdo ne pozna njegove preteklosti v Soči in Pliskovici? — Ker nismo marali škandalov, smo poslali iz uredništva obširneje poročilo o Perinčiču nadškofu. Takrat so ga predstavili v Pliskovico, kjer je — nadaljeval tako, kakor je slikala »Soča«. Prišlo je tako daleč, da je bil že na pragu zapora radi — pösilstva. Ali konec je bil ta, da je moral zapustiti službo v Pliskovici. Od tedaj je pohajal po Gorici in tu Bogu in ljudem čas kradel — ter pomagal uganjati klerikalno politiko. Kamor je prišel, v kavarne in gostilne (nalašč v več njih, saj je imel 24 ur prostih na dan!), je zahteval »Prim. List« in »Gorico«; vedno je imel »sveto vero« in »krščanstvo« v ustih. V naše uredništvo je došlo že lani sporočilo iz hiše, kjer je bival, o bakalnih orgijah, katere je uganjal v družbi mladega dekleta. Po cele večere sta plesala in se podila po sobah v kostumu Adama in Eve pred grešnim grizljajem prepovedanega jabelka. — Mi smo molčali. Kar je počenjal med štirimi stenami, nas ni brigalo. Od včeraj pa je Gorica polna novega škandala, kateri je prvi objavil »Gazzettino« in se bavi z njim državno pravdnistvo. Ni izključeno, da ne bo župnik Perinčič še danes pod ključem. — Reč je ta-le: Perinčičeva kuharica, prav fletno dekle, se ima poročiti. Za sv. zakonski stan se je izborno izsolala pri Perinčiču. Ali predno zapusti svojega učitelja, sta se domenila, da mu dekle preskrbi v redno naslednico. Došlo je v hišo 17 letno dekle, čvrsto, sveže, polno življenja. — »Gazzettino« je dejal, da je Perinčič posilil to dekle v njeni spalnici, kamor je zahajal vsak večer; ker se ni udala sladkim besedam, je rabil silo. — Druga verzija pravi, da Perinčič in že izsolana nevesta sta v Adam-Evinem kostumu plesala in se prekucovala, a dekle da ni marala kostuma prvih starišev. Zato sta oba, ko je Perinčič bil najbolj divji, planila na njo, in nevesta je pomagala tiščati dekle v primerni poziciji, da je Perinčič lahko izvršil zločin. — Tako je prišlo po dekletu na dan in je bila podana ovadba od tretjih oseb, menda od matere same. Tretja verzija pa pravi: Dekle je že več časa v hiši in... vsi trije so sporazumno uganjali reči, katerih ni mogoče popisati. Vsak večer so bili vsi trije v Adam-Evinem kostumu, tako igrali — tombolo, plesali, pili... itd. Da dekle, trdi ta tretja govorica, ne priznava svoje proste volje, marveč da se slika kot žrtev, je navadna prikazen v podobnih slučajih. Katero je resnično, dožene preiskava. Kaj smo pisali v »Soči« svoječasno? Proglasili so nas za obrekovalce duhovskega stanu! Zdaj pa imajo škandal, kateremu ni kmalu para! — Ali ni bilo mogoče tega zla zabraniti? — Župnik Perinčič in njegova kuharica sta bila dne 5. t. m. zvečer aretirana. Zapeljano dekle je bilo predpoldne zaslišano pred preiskovalnim sodnikom, na kar je sledil ukaz, da zapro Perinčiča in njegovo zvesto pajdašico. Imela sta že vse pripravljeno za beg z večernim vlakom v Italijo, ali policija je došla še o pravem času.

— **Iz gornjegrajskega okraja** se nam piše: Sobotni »Narod« nam je prinesel tudi nekaj novic iz našega okraja, tičočih se knezoškofa Bonaventura iz Ljubljane. Kakor nas je dopis iz M. Nazareta razveselil, tako nas je ona vest o dovoljenju posojila 200.000 gld. ogorčila. O tej stvari bo res treba še govoriti, — temeljito govoriti. Treba bo pojasniti, kako pride naš okraj do tega, da se zaradi nepotrebnih, pogubnih, novih zavodov v Št. Vidu popolnoma opustoši in vremenskim neugodam izpostavi. Treba bo povedati, da Bonaventura ni več in da bo čez 60 let že lahko njegov tretji ali četrti naslednik dolg 200.000 gld. plačeval in najbrž z nevoljo. Pojasniti bo treba, da grajščina Gornjigrad s časoma ne bo dajala nikakih dohodkov, ako se c. kr. uradi presele v Mozirje. Ravno tako gozdovi ne dajejo čistih dohodkov, čeprav se vseprek seka, kajti po izjavi uslužbencev samih, ni od skupička za les treba knezoškofu nikakega mošnjčka, ker sekanje in spravilo lesa stane toliko, kolikor Lah plača. Pogodba je za tuje čifute silno ugodna, za Bonaventurovo bisago pa nič vredna. Kje je tedaj garancija, da se bo na leto svota 12.000 do 15.000 gld. vračala? Pod sedanjimi razmerami je gornjegrajska grajščina ne more dati. Škof še sedaj ne more delavcem sproti izplačevati krvavega zaslužka, kako ga bo potem, ko bo moral vsak mesec šteti tisočak za obresti. To bo polom! In še tožbe — o katerih smo ravnokar slišali, bodo Bonaventuro tudi stale tisočake. Spravili so se namreč štirje pohabljeni delavci skupaj, ki so delali v škofovih gozdih, ter se tam ponesrečili. Ti bodo — kakor se sliši — po nekem ljubljanskem odvetniku tožili knezoškofa za visoko odškodnino in to gotovo z uspehom. Pričakujemo v kratkem in z zanimanjem temeljitih člankov o posojilu 200.000 gld.

— **Sodnijsko zasledovan župnik.** Okrožna sodnja v Gorici zasleduje katoliškega duhovnika Cesarja Zamitta iz Mortegliano v Italiji zaradi hudodelstva nečistosti zoper naravo in zaradi hudodelstva oskrumbe. Zamitta je nazadnje služboval v Cervignano.

— **Ogenj v Pollakovi tovarni.** V noči od 2. na 3. t. m. ob 2 uri nastal je v Pollakovi tovarni na sv. Petra cesti ogenj, ki je uničil šupo za čreslo in več vagonov čresla. Ogenj so prvi opazili policijski stražniki, ki so po St. Peterskem predmestju in po Poljanah patroljirali. Stražniki so poklicali hišnika Gregorja Zora, da je odprl tovarniška vrata, obvestili požarno brambo in vojaštvo. Požarna bramba, ki je bila s svojim načelnikom gosp. Ferd. Striceljom takoj na licu mesta, je z velikim trudom in naporom ogenj omejila na šupo za čreslo in rešila drugo tovarniško poslopje, ki stoji tik navedene šupe. Vojaštvo, policija in žandarmerija, ki je tudi došla na pogorišče, zastražili so tovarno in zaprli St. Petersko cesto, odkoder je požarna bramba iz hidrantov jemala vodo. Ogenj je nastal najbrže na ta način, da je prišel s čreslom v stroj, v katerem se melje čreslo kak kamenček, ki se je pri mlenju okresal in dal iskre od sebe, ki so čreslo zane-tile. Ogenj je v čreslu tlel, dokler ni dobil duška in se razširil. Na prsto vdaril je približno na strehe in takoj vpepelil celo streho. Škoda se ceni na približno 40.000 kron. Pogorela šupa s čreslom vred je bila zavarovana pri banki »Slaviji«.

— **Ogenj na Glincah.** V stanovanju celavke v tobačni tovarni Helene Pogačarjeve na Glincah je včeraj popoldne nastal ogenj, ki je uničil pohištvo. Ogenj je nastal na ta način, da se je pri tuči pred Marijino podebo vnel prt in začel goreti. Ogenj se je razširil tudi na posteljno opravo, ki je skoraj popolnoma zgorela. V hiši ni bilo takrat nikogar in ljudje, ki so opazili ogenj v hiši, morali so vdreti v Pogačarjevo stanovanje, da so ogenj pogasili.

* **Lurških čudežev** vendarle ne bo konec. V tolažbo vsem trojalkam bodi zabeleženo, da se je francoski ministrski predsednik Combes dal preprostiti in pustil lurško cerkev še nadalje odprto, ker imajo trgovci, obrtniki in poljedelci od množštevinih romarjev veliko korist.

* **„Napredek“ časnikarstva.** V Parizu obstoji skrivna družba roparjev in morilcev »Apehi«. Veliki pariški dnevnik »Le Journal« je hotel pisati o početju družbe posebno zanimivo ter zajemati iz »prvotnih« virov. V ta namen je sprejel za poročevalca najintelektnejšega člana družbe. Njegovi tovariši so ga nazivali »doktor«. V uredništvu so bili z novim »sotrudnikom« zelo zadovoljni, le zdajpazdaj je izginilo kaj iz uredništva, enkrat suknja, drugič cilindar itd. Ravno ko je hotel šef uredništva novega repoterja zaradi tega izprašati, prišla je policija ter odvedla »doktorja«, ker je bil vpleten v najnovejši roparski umor.

* **Vino razvezuje jezik.** Iz Bieline javljajo hrvatski listi nastopni dogodek: Leta 1894. je bil v neki šumi pri Cordačini umorjen neki Salko Skrobanovič. O zločincu ni bilo sledu do nedavno, dokler ni stvar goli slučaj spravil na svetlo. Dne 9. t. m. se je logar Ilja Gospovič v pijanem stanju hvalil, da je že enega spravil s sveta in da bi mogel še koga. Navzoče so te besede osupnile in vzbujati se je začel v njih sum. Naznanili so stvar sodišču. Preiskava je že opravičila sum in je ubijalec ed leta 1894. izročen sodišču.

Loterijske srečke.

Brno, 29. aprila.	20, 75, 23, 25, 4.
Dunaj, 25. aprila.	20, 47, 2, 69, 46.
Trst, 2. maja.	81, 83, 53, 40, 72.
Gradeo, 25. aprila.	18, 1, 9, 65, 7.
Praga, 6. maja.	44, 73, 15, 9, 65.
Lino, 2. maja.	51, 25, 24, 34, 1.

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

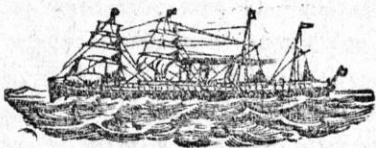
Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg

Tržne cene v Ljubljani.

	K	h	K	h	
Gov. meso I. kg	1	32	pašenič. 100 kg	27	70
" " II. "	1	12	koruzna " "	21	—
" " III. "	1	4	Majdova " "	36	—
Teletje	1	60	Fižol, liter . . .	—	24
Praščičje m. sv. . .	1	80	Grah, "	—	35
" " pr.	1	80	Leča, "	—	20
Koštrun. meso . . .	1	—	Kaša, "	—	20
Maslo	2	50	Ričet, "	—	—
Surovo maslo . . .	2	20	Pšenica " 100 kg	17	60
Mast praščičja . .	1	80	Rž	14	60
Slanina sveža . . .	1	80	Ječmen. " " "	15	—
" " prek. " . . .	2	—	Oves	15	—
Salo	1	40	Ajda	18	—
Jajce	—	5	Proso, bel. " "	18	—
Mleko, liter	—	18	" " nav. " "	16	—
Smetana sl. lit. . .	—	40	Koruz. " " "	15	—
" " kisl. "	—	40	Krompir " " "	5	60
Med kg	1	50	Drva, trda m ³	7	0
Piščanec	1	40	" " meh. " "	5	50
Golob	—	50	Sen. " 100 kg	7	50
Raca	—	—	Slama " " "	7	—
Zajec	—	—	Stelja " " "	—	—

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali (2073-36)

Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda

iz

I. jugoslov. tovarne za kavine surogate

♦ v Ljubljani. ♦

Zahtevajte jo povsod!!

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

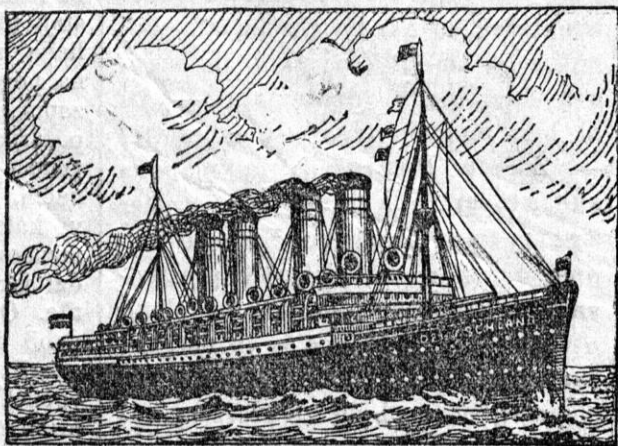
Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno obilastveno potrjena agentura Hamburg-Ameriške linije Ljubljana Dunajska cesta št. 31 od južnega kolodvora takoj na desno.

Zobotrebce

(klinčke)

lepo izdelane kupujeta v vsakej množini in plačujeta po najvišji ceni

Mitzl in Kozina

v Ljubljani, Breg šte. 20, I. nadstropje.

Samo lepo blago se vsprejema!

Zarezane strešnike

vštricne (Strangfalzziegel) in francoske (gepreste Falzziegel)

zidarsko opeko

cement roman in portland

glinaste peči in štedilnike

plošče za tlak samotne in cemetne

kakor tudi

(854-7)

vse drugo stavbinsko blago

ponujajo po najnižjih cenah v poljubnih množinah

F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

Vsaki gospodinjji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev. vsebina 500 gramov.

Kathreiner

Kneippova sladna kava

v polnih zrnih

Kathreinerjeve tovarne za

Monakovo.